

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

Наукові записки
Бердянського державного
педагогічного університету

Серія: Педагогічні науки

Випуск 3

Бердянськ
2020

УДК 378.001.89(082)
ББК 74.480.46я5
Н 34

ISSN 2412-9208
ICV 2019: 79.31
DOI 10.31494/2412-9208

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Лазарєв Микола Іванович – д.пед.н., професор (Українська інженерно-педагогічна академія);

Павленко Анатолій Іванович – д.пед.н., професор (Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія).

*Друкується за рішенням вченої ради
Бердянського державного педагогічного університету.
Протокол № 5 від 29.12.2020 р.*

**Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України
збірник включений до Переліку наукових фахових видань України
(категорія “Б”)**

(наказ МОН України №1412 від 18 грудня 2018 року)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Ігор Богданов – доктор педагогічних наук, професор, ректор (Бердянськ), головний редактор; **Ольга Гуренко** – доктор педагогічних наук, професор (Бердянськ); **Ольга Грауман** – доктор педагогічних наук, професор (Хільдесхайм, Німеччина); **Лариса Зайцева** – доктор педагогічних наук, професор (Бердянськ); **Людмила Коваль** – доктор педагогічних наук, професор (Бердянськ); **Алла Крамаренко** – доктор педагогічних наук, професор (Бердянськ); **Ільзе Мікельсон** – доктор педагогічних наук, професор (м. Ліепая, Латвійська Республіка); **Вячеслав Осадчий** – доктор педагогічних наук, професор (Кишинів, Молдова); **Алесандро Фігус** – доктор педагогічних наук, професор (Рим, Італія); **Ольга Попова** – кандидат педагогічних наук, доцент (Бердянськ); **Катерина Осадча** – кандидат педагогічних наук, доцент (Мелітополь).

Н-34 Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Вип.3. – Бердянськ : БДПУ, 2020. – 438 с.

Збірник “Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки” заснований з метою оприлюднення результатів педагогічних досліджень науковців. Публікації репрезентують нові підходи до різних аспектів педагогіки та методики.

За зміст статей і правильність цитування відповідальність несе автор.

© Бердянський державний педагогічний університет, 2020
© Автори статей, 2020

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Бабич Наталія, Тичина Катерина (Київ). Критеріально-показникова база діагностики складоритмічної структури мовлення.....	11
Бажміна Евеліна (Запоріжжя). Використання BYOD технологій в освітньому процесі.....	27
Бублієнко Олександр (Київ). Втілення українських архетипів у хореографічних образах телевізійного шоу «Танці з зірками» 2017-2019 років.....	41
Губіна Оксана (Суми). Порівняльна характеристика ключових аспектів розвитку відкритої освіти в роботах вітчизняних компаративістів.....	48
Красножон Олексій, Мацюк Василь (Бердянськ). Комп'ютерна підтримка вивчення теми “Кореляційний зв’язок, коефіцієнт кореляції” курсу теорії ймовірностей із елементами математичної статистики.....	56
Куліченко Алла (Запоріжжя). Витоки розвитку інноваційної діяльності в медичних коледжах Пенсільванії.....	66
Островська Людмила (Миколаїв). Онлайн-консультації як складова дистанційної освіти у вищій школі.....	76
Перегудова Валентина (Бердянськ). MIND MAP як засіб візуалізації технологічних процесів.....	88
Полежаєв Юрій (Запоріжжя). Культурна грамотність як педагогічна категорія: наукова дискусія.....	98

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Линдіна Євгенія (Бердянськ), Козинець Олександр (Київ). Ретроспективний аналіз логопедичної допомоги дітям із порушеннями інтелектуального розвитку.....	108
Сараєва Ірина (Одеса). Мистецькі види діяльності в просторі дошкільного дитинства.....	118

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Шевчук Лариса (Київ). Теоретичні засади диференційованої роботи учнів початкових класів з текстами: до питання про форми диференціації.....	127
--	-----

СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Богданова Марина (Бердянськ), Богданова Марія (Запоріжжя). Формування ціннісних орієнтацій учнів під час вивчення зарубіжної літератури в 10-11 класах закладів загальної середньої освіти.....	138
Гаврюшенко Ганна (Старобільськ). Загальні аспекти підготовки учнів до географічних олімпіад.....	143
Єленіна Євгенія (Житомир). Застосування виставкових матеріалів краєзнавчого музею в освітньому процесі школи.....	152
Семенець Сергій, Луцик Ольга (Житомир). Задачна система	

УДК 61:378.094]:001.895(734.8)
DOI 10.31494/2412-9208-2020-1-3-66-75

**ORIGINS OF INNOVATION ACTIVITY DEVELOPMENT IN
PENNSYLVANIA MEDICAL COLLEGES**

**ВИТОКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖАХ ПЕНСІЛЬВАНІЇ**

Alla KULICHENKO,

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor

Алла КУЛІЧЕНКО,

кандидат педагогічних наук,
доцент

alla.kulichenko@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-1469-3816>

Zaporizhzhia State Medical
University

✉ 26 Maiakovskoho Avenue,
Zaporizhzhia, 69035

Запорізький державний медичний
університет

✉ проспект Маяковського, 26,
м. Запоріжжя, 69035

Original manuscript received: September 27, 2020

Revised manuscript accepted: November 25, 2020

ABSTRACT

The article defines and highlights the origins of innovation development in Pennsylvania medical colleges up to the end of the 19th century. Besides, the research uses such general scientific methods as systematization, generalization, analysis, synthesis of foreign historical and pedagogical sources as well as the problem-chronological one – for logical and historical reconstruction of events related to the innovation activity in Pennsylvania medical colleges in the middle of the 18th – 19th centuries.

The study reveals the origins of educational activities in the field of medicine. Note that Philadelphian T. Cadwalader was the first, who in the 1830s hold private classes in anatomy and dissection, but such activities neither took place in an educational institution nor proposed a degree. The true origins of the innovation activity in American medical colleges started with medical schools in Pennsylvania, namely the Medical College of Pennsylvania University (1765), the Female Medical College of Pennsylvania (1850), and Hahnemann Medical College of Philadelphia (1848). Besides, the Pennsylvania colleges were created according to the European model. Also, the Medical College of Pennsylvania University and the Female Medical College of Pennsylvania had a fairly rigorous selection process, while Hahnemann Medical College of Philadelphia, on the other hand, was liberal in its admission requirements. There were preconceived notions about the existence of the Female Medical College of Pennsylvania, as there were stereotypical opinions that the medical profession was only for men and women had no place in it. However, step by step the first female graduates convinced the American community to the contrary. During their existence, these medical colleges changed their names but did not cease to function with the right to be called examples of innovation activity in American medical education. As for further research, we will highlight the innovative activity of medical colleges in other American states from the mid-18th to the 19th centuries.

Key words: American medical education, innovation activity, origin, name change, Medical College of Pennsylvania University, Female Medical College of Pennsylvania, Hahnemann Medical College of Philadelphia.

Вступ. Історія американської медичної освіти є доволі тернистою, але успішною. Соціальні, економічні, політичні перипетії завжди впливали на її розвиток. Проте зараз у XXI ст. американська медична освіта є прикладом інноваційної діяльності для інших країн, де на початку не було освітніх закладів, де б цілеспрямовано навчали мистецтва медицини, існувала лише приватна практика.

Так, у XVIII ст. молоді американці або ті, хто тільки переїхав до Північної Америки та бажали вивчати медицину, ставали учнями у відомих лікарів. Термін навчання зазвичай складав від п'яти до семи років. Будь-який лікар-практик міг бути наставником, тож якість викладання підлягала незначному контролю або ж взагалі не контролювалася. Хоча серед наставників були деякі з найкращих лікарів громади (Jarcho, 1973: 23). Отримавши політичну незалежність у 1776 р., американцям необхідно було досягнути ще й інтелектуальної та культурної самобутності. Американські лікарі дуже залежали від європейських тенденцій й лише починали розбудову в галузі медицини. Однією з нагальних потреб була здатність організувати навчання для майбутніх фахівців у власній країні (200 years of..., n.d.).

Огляд інноваційної діяльності американських медичних освітніх закладів у цілому завжди був у полі зору багатьох дослідників. Однак представники науково-педагогічної думки в різні часи також розглядали окремі освітні інституції США, що готували майбутніх лікарів. Так, Т. Браун, В. Джеймс, Дж. Лонгшор, Е. Престон, Е. Рейд, Е. Фі описували досвід Пенсільванського жіночого медичного коледжу, С. Джархо зосереджував свою увагу на медичному коледжі Пенсільванського університету (у різні роки цей заклад мав різні назви), С. Казалет та Н. Роджерс присвячували свої дослідження Філадельфійському медичному коледжу Ганемана.

У вітчизняному педагогічному просторі питання про витоки розвитку інноваційної діяльності в медичних коледжах Пенсільванії потребує детального розгляду з метою переосмислення й використання під час оновлення системи медичної освіти в Україні. Тому **метою дослідження** є визначення та висвітлення витоків розвитку інноваційної діяльності Пенсільванських медичних коледжів до початку XX ст., зокрема медичного коледжу Пенсільванського університету, Пенсільванського жіночого медичного коледжу та Філадельфійського медичного коледжу Ганемана.

Методи та методики дослідження. У розвідці використані такі загальнонаукові методи, як систематизація, узагальнення, аналіз, синтез іноземних історико-педагогічних джерел (статей, листів, промов, довідкової інформації з сучасних офіційних вебсайтів американських медичних освітніх закладів Пенсільванії тощо); проблемно-хронологічний метод – для логічної та історичної реконструкції подій, що пов'язані з інноваційною діяльністю Пенсільванських медичних коледжів у середині XVIII – XIX ст.

Результати та дискусії. Приблизно у 1730 або 1731 р. у Філадельфії почалися приватні курси з анатомії, часом з демонстрацією на трупах. Один із таких курсів (анатомічні демонстрації та розтин) викладав Т. Кадвалдер, філадельфієць, який здобув медичну освіту в Європі. Його вважали першим викладачем практичних занять з анатомії в тогочасній Британській Північній Америці. Однак, курси, що проводилися за таким планом, не були частиною навчального плану медичного коледжу й не закінчувалися отриманням певного ступеня (Jarcho, 1973: 23).

Відправною точкою витоків розвитку інноваційної діяльності медичних коледжів у штаті Пенсільванія вважають 1765 р., коли у Філадельфійському коледжі, за ініціативою Дж. Морган та В. Шиппен-молодшого, почали приймати охочих на анатомічні лекції та курс теорії й практики фізики (Fee, 2015: 1940). За словами Е. Фі, “зрештою, після різних потрясінь і зміни назв, коледж Філадельфії було трансформовано на Пенсільванський університет, два курси лекції – на медичний коледж Перельмана” (Fee, 2015: 1940).

Дж. Морган та В. Шиппен-молодший навчалися медицини у Великій Британії, де існувала практика створення, так званих, “приватних медичних шкіл” з платними лекціями. Крім того, чоловіки, котрі прагли до медичної кар’єри, мали працювати помічниками у відомих в округах лікарів, поки їх не визнавали достатньо компетентними для самостійної практики. Також слухачі могли отримати практичний досвід біля ліжок хворих у лікарнях. Тож два молодики мали намір створити за аналогією американський освітній заклад, де б всі, кому цікаво та необхідно, отримали медичний фах (Fee, 2015: 1940).

Повернувшись до Америки, Дж. Морган запропонував керівництву Філадельфійського коледжу, заснованого у 1740 р., створити медичний коледж у його складі. Пропозицію одразу прийняли, й Дж. Морган став професором теорії та практики фізики (Jarcho, 1973: 24).

У новоствореному медичному коледжі Дж. Морган почав викладати фізику, хімію, ботаніку та фармакологію, а В. Шиппен-молодший – анатомію, хірургію та акушерство. Згодом до них приєдналися А. Кун та Б. Раш – засновник американської психіатрії (Fee, 2015: 1940).

Для того, щоб отримати ступінь бакалавра медицини у цьому медичному коледжі, студент мав відвідати один курс лекцій з анатомії, фармакології, хімії, фізики та клінічні лекції, ходити на практику до Пенсільванської лікарні протягом року, бути асистентом поважного фізика-практика, продемонструвати свої знання з латини й математики та скласти публічний іспит. Щодо ступеня доктора медицини, претенденту мало б виповнитися 24 роки, ступінь бакалавра медицини, здобутого на 3 роки раніше, написати та публічно захистити дисертацію латиною (Fee, 2015: 1940). Тож, як бачимо, медичний коледж запропонував важкі правила вступу; був частиною Філадельфійського коледжу; його створено за моделлю одного з європейських

університетів (Jarcho, 1973: 24).

Філадельфійський медичний коледж був свідком тяжкого перебігу американської революції, а його засновників – усунуто від керівництва. Натомість А. Кун і В. Сміт заснували новий медичний коледж Пенсільванського університету. Тож на початку 1790-х існувало два медичних коледжі в одному штаті: медичний коледж при Філадельфійському коледжі та медичний коледж Пенсільванського університету. Проте у 1791 р. відбулося формальне об'єднання зазначених закладів у Пенсільванський університет. Після об'єднання змінилася процедура отримання медичного фаху. Так, студентам необхідно було пройти двічі кожну дисципліну, оскільки вони могли забути інформацію, почути один раз. У медичній залі, призначеній для освітнього процесу, були картини олійними фарбами, схеми, воскові моделі хворих частин тіла та інструменти різного типу. Медична зала також мала три аудиторії: одна – для хімії, друга – для лекцій, а третю займав анатомічний театр з місцями для глядачів. Лекції проводили лікарі приватної практики. Студенти мали змогу відвідувати не тільки медичну бібліотеку, а й публічні розтини тіл бідних пацієнтів з лікарні Alms House Hospital, яка знаходилася поблизу Пенсільванського університету. По закінченню навчання необхідно було представити дисертацію, але вже не латиною (Fee, 2015: 1940; Jarcho, 1973: 24).

У 1811 р. студенти продовжували відвідувати лекції протягом двох років, але насправді вони проходили той самий курс лекцій двічі. Навчання в лікарняних палатах було знову задеклароване в офіційних вимогах (Jarcho, 1973: 24).

У 1847 р. професорсько-викладацький склад медичного коледжу Пенсільванського університету вирішив збільшити курси лекцій з 5 до 6 місяців. Проте 1853 р. це рішення було змінено через студентські протести та втрату вступників. На початку 1860-х студентам необхідно було відвідувати лекції вже рік. Корективи внесла громадянська війна (1861 – 1865). Студенти приєдналися до лав армії, більшість з яких загинуло або залишилося на території іншого штату. Тож професорсько-викладацький склад медичного коледжу почав займатися дослідницькою діяльністю, наслідуючи подібну європейську модель (Fee, 2015: 1940).

Важливо звернути увагу, що від початку свого існування медичний коледж Пенсільванського університету приймав на навчання лише чоловіків. Щоб метою навчати жінок, у 1850 р. Н. Мозелі та Дж. Лонгшор заснували Пенсільванський жіночий медичний коледж (the Female Medical College of Pennsylvania) (Fee & Brown, 2004: 367).

Як зазначають Е. Рейд та В. Джеймз, “це був перший медичний освітній заклад у світі, створений для підготовки жінок до діяльності в медицині та який пропонував їм ступінь доктора медицини. Бостонський жіночий медичний коледж, школу акушерок, було розширено шляхом включення повної навчальної програми для жінок того ж року. Протягом

наступних 15 років подібні освітні заклади відкрилися в Нью-Йорку та Чикаго” (Reid & James, 2015: 99). Хоча С. Казалет вказує на те, що “жіночий медичний коледж у Новій Англії був першим освітнім закладом в США, який приймав жінок й пропагував принципи гомеопатії” (Cazalet, n.d.).

Тож за рік, у 1851 р., з 40 студенток залишилося лише вісім жінок-випускниць (Fee & Brown, 2004: 367), серед яких була Е. Престон (Рис.1), перша жінка-декан Пенсільванського жіночого медичного коледжу у 1866 – 1872 рр.

Рис.1. Енн Престон (1813 – 1872) у 1852 р.

Джерело світлина: (The first female..., n.d.)

Е. Престон у своєму листі (повний переклад листа наш. – А. К.) до Х. Дарлінгтон від 4 січня 1851 р. писала: “Ханна, моя дорога подруго, не минуло б і дня з мого приїзду сюди, коли я б не думала про тебе, про твій ширий інтерес до мого добробуту, і я впевнена, що ти будеш готова отримати навіть кілька поспішних рядків, окрім яких я не зможу більше нічого дати ... Радість від вивчення нової галузі знань, відпочинок від звичних занять та турбот, конкуренція, новизна життя – це все моє, і все це наразі має особливий шарм. І потім, я спокійна в душі і дуже задоволена тим, що приїхала. Лекції закінчаться приблизно за три тижні, але передбачається, що вони знову розпочнуться у вересні, і, схоже, не існує жодних підстав для чуток про те, що експеримент провалиться, а коледж буде закрито після цієї сесії. Існує важливий і зростальний заклад, а професори здаються ентузіастами та відданими своїй справі. Як доказ духу опозиції до цього закладу, який панує серед медичної спільноти, наведу той факт, що доктору Мозелі, демонстратору анатомії, без його відома чи попередньої згоди

нещодавно був запропоновано стати почесним членом Філадельфійського медичного товариства, як виявилось, з метою проголосувати проти нього, що й було зроблено у вигляді своєрідної та безпричинної зневаги через його зв'язок із жіночим коледжем” (Preston, 1851, January 4).

30 грудня 1951 р. у своїй прощальній промові до перших випускниць Пенсільванського жіночого медичного коледжу Дж. Лонгшор зазначив: “Ми всі займаємося новою, але важливою справою. <...> Ваш привілей бути першими, отримуючи високу відзнаку, яку судилося мати тисячам представницям вашої статі не тільки в Пенсільванії, але й скрізь. <...> Разом з теорією медицини ви переконливо довели те, що вам знайомо – біля ліжка хворих і мучеників, завдяки вмілому застосуванню принципів, яким вас навчали, про те, що ви повинні приносити користь пацієнту й зміцнювати власну репутацію” (Longshore, 1852: 3–5).

В оголошенні 1852 р. щодо третього набору до жіночого медичного коледжу Пенсільванії йшлося про:

- термін навчання – 4,5 місяці;
- умови вступу – приймали тих жінок, які отримали загальну освіту, але вік яких на момент закінчення коледжу мав становити 21 рік. Крім того, до вступу претендентки мали бути два роки асистентками в поважних лікарів-практиків, відвідати два повних курси лекції, один з яких – у жіночому медичному коледжі Пенсільванії;

- курси лекції – анатомія та фізіологія; вступ до медицини та медичного права; теорія та практика медицини; акушерство та жіночі й дитячі хвороби; хірургія; фармакологія та терапія; хімія та клінічна практика;

- перед завершенням навчання необхідно було написати дисертацію з певної медичної дисципліни однією із запропонованих мов – англійською, латиною, французькою, іспанською або німецькою;

- список професорсько-викладацького складу, серед яких була випускниця першого набору Х. Лонгшор у якості демонстратора анатомії;

- фінансові умови навчання;

- рекомендовані підручники (Longshore, 1852).

У 1861 р. була відкрита Філадельфійська жіноча лікарня, доступ до якої був у професорсько-викладацького складу та випускниць жіночого медичного коледжу, серед яких відомою стала Е. Клівленд, жінка-хірург, що виконувала складні гінекологічні процедури (Fee & Brown, 2004: 367). У 1867 р. коледж змінив свою назву з Female Medical College of Pennsylvania на Women’s Medical College of Pennsylvania.

У 1875 р. було створено першу спільноту жінок-випускниць Alumnae Association of the Women’s Medical College of Pennsylvania. Е. Фі та Т. Браун зазначають, що “жіночий медичний коледж прийняв 4-річний навчальний план у 1891 р., ставши одним з перших

американських медичних коледжів, який імплементував цю інновацію. Крім того, в 1890-ті рр. випускники коледжу відкрили диспансер, де пропонували безкоштовну допомогу бідним жінкам та дітям, які ставали “клінічним матеріалом” для студентів та недавніх випускників” (Fee & Brown, 2004: 367).

У середині XIX ст. адресою Пенсільванського жіночого медичного коледжу була 229 Арк Стріт, що у Філадельфії. Вона стала визначною й для іншої тогочасної інноваційної освітньої інституції, першої свого роду в США – гомеопатичного медичного коледжу Пенсільванії, заснованого в 1848 р. Дж. Джинсом, К. Герінгом та В. Вільямсоном. Коледж було відкрито з метою забезпечення стандартизованого навчання в новій для Америки системі медицини під назвою “гомеопатія”, пов’язаної з основою ортодоксальної медичної науки та практики. До коледжу вступали охочі різного походження. Проте у 1867 р. професорсько-викладацький склад коледжу розділився на тих, хто хотів й надалі пропагувати гомеопатичні принципи, та на тих, хто бажав застосовувати науковий підхід до медицини. Так, один із засновників коледжу К. Герінг вважав, що викладання патології мало бути в навчальному плані. Проте А. Ліппе відмовився підтримати запропоновану ідею, мотивуючи це тим, що виокремлення патології в окрему було негомеопатичним й непотрібним. Подібні ситуації та чвари призвели до створення медичного коледжу імені Ганемана, викладачі якого зосередилися на тих аспектах медицини (як виготовлення ліків), що найкраще підходили для лікарів, які займалися здебільшого приватною практикою. Урешті, після довгих перемовин з’явився Філадельфійський медичний коледж Ганемана та Філадельфійська гомеопатична лікарня (Hahnemann Medical College of Philadelphia) з новими дисциплінами в навчальному плані (Cazalet, n.d.; History. (n.d.); Homeopathic Medical College..., n.d.; Rogers, 1984: 181, 183).

Н. Роджерс вказує на те, що “місце “нових наук” у навчальному плані гомеопатичних коледжів постійно ставили під сумнів протягом останньої половини XIX ст. Конфлікт зосередився навколо лабораторних досліджень та клінічної патології в гомеопатії, а також потягу до гомеопатії прихильників-медиків та непрофесіоналів. Теоретично, справжній лікар-гомеопат не потребував лабораторних досліджень. Спілкування між лікарем і пацієнтом були важливим питанням як для теорії, так і практики гомеопатії. Гомеопатів вчили, що обстеження пацієнта має бути структуроване відповідно до його відповідей. Кожен випадок був самобутнім; лікування ґрунтувалося на “сукупності симптомів”, які варіювали в залежності від людини” (Rogers, 1984: 181).

С. Казалет зазначає, що “хоча розвиток гомеопатії в США виявився дещо запізнілим, його ступінь є цілком незрівнянним з іншими країнами. Завезена до США у 1820-х рр., гомеопатія у 1840-х р. похвалилася освіченішими, ніж багато звичайних лікарів, практиками, мала власні установи й виросла до грізного суперника ортодоксальній професії... Центральна догма “подібне лікується подібним” спричинила

фундаментальну інтелектуальну зміну ортодоксального переконання, що лікування має врівноважити прояв хвороби. У 1830 – 1840-х рр. гомеопатія в США стала інституціоналізованою завдяки заснуванню гомеопатичних освітніх закладів. <...> І жіночий медичний коледж Пенсільванії, і гомеопатичний медичний коледж Пенсільванії були засновані на прогресивних принципах, а інновації залишалися візитною карткою обох закладів понад 150 років” (Cazalet, n.d.).

Висновки. Отже, проведене дослідження дало змогу з’ясувати, що у витоків освітньої діяльності в галузі медицини знаходиться філадельфієць Т. Кадваладер, який у 1830-х рр. проводив приватні заняття з анатомії та розтину, проте така діяльність відбувалася не в освітньому закладі й не була націлена на отримання ступеня. Витоки ж розвитку інноваційної діяльності американських медичних коледжів починаються з медичних освітніх закладів Пенсільванії, а саме медичного коледжу Пенсільванського університету (1765), Пенсільванського жіночого медичного коледжу (1850) та Філадельфійського медичного коледжу Ганемана (1848). Варто зазначити, що Пенсільванські коледжі, про які йшлося в розвідці, було створено за європейською моделлю. Крім того, медичний коледж Пенсільванського університету та Пенсільванський жіночий медичний коледж проводили досить жорсткий вступний відбір серед претендентів на навчання, Філадельфійський медичний коледж Ганемана, навпаки, був ліберальним у вимогах до вступу. Упереджені стереотипні думки були щодо існування Пенсільванського жіночого медичного коледжу, що професія лікаря є суто чоловічою й жінкам у ній не місце. Проте перші випускниці поступово переконали американську спільноту в протилежному. За своє існування зазначені медичні коледжі змінювали свою назву, але не припиняли існування, маючи право називатися взірцями інноваційної діяльності в американській медичній освіті. Перспективами подальших досліджень стане висвітлення розвитку інноваційної діяльності медичних коледжів інших американських штатів у середині XVIII – XIX ст.

Література

Cazalet S. Female Medical College & Homeopathic Medical College of Pennsylvania / S. Cazalet. – Mode of Access: <http://www.homeoint.org/cazalet/histo/pennsylvfem.htm>. – Last Access: September 19, 2020.

Fee E. The first American medical school: the formative years / E. Fee // *Lancet*. – 2015. – No. 385(9981). – P. 1940–1941.

Fee E. An eventful epoch in the history of your lives / E. Fee, T. M. Brown // *American journal of public health*. – 2004. – No. 94(3). – P. 367.

History. Drexel University College of Medicine. – Mode of Access: <https://drexel.edu/medicine/about/history>. – Last Access: September 30, 2020.

Homeopathic Medical College of Pennsylvania Philadelphia, PA. 1848–1998. – Mode of Access: <https://www.lostcolleges.com/Hahnemann>. – Last Access: September 21, 2020.

Jarcho S. The Legacy of British Medicine to American Medicine, 1800–1850 / S. Jarcho // *Proceedings of the Royal Society of Medicine*. – 1975. – No. 68(11). – P.

737–744.

Longshore J. S. Valedictory Address Delivered Before the Graduating Class at the First Annual Commencement of the Female Medical College of Pennsylvania. Philadelphia, PA : Lippincott, 1852. 14 p.

Preston A. Letter to Hannah Darlington. January 4, 1851 / A. Preston. – Mode of Access: <http://doctordoctress.org/islandora/object/islandora%3A1496>. – Last Access: September 23, 2020.

Reid E. E. The history of dermatology at the Woman's Medical College of Pennsylvania / E. E. Reid, W. D. James // *International Journal of Women's Dermatology*. 2015. – Vol. 1. – Iss. 2. – P.99–103.

Rogers N. The Proper Place of Homeopathy: Hahnemann Medical College and Hospital in an Age of Scientific Medicine / N. Rogers // *Pennsylvania Magazine of History and Biography*. –1984. – No. 108(2). – P. 179–202.

The first female medical college: "Will you accept or reject them?". – Mode of Access: <http://doctordoctress.org/islandora/object/islandora%3A1496>. – Last Access: September 18, 2020.

200 years of American medicine (1776–1976). – Mode of Access: <https://www.nlm.nih.gov/hmd/pdf/200years.pdf>. – Last Access: September 10, 2020.

References

Cazalet S. (n.d.). Female Medical College & Homeopathic Medical College of Pennsylvania. Retrieved from: <http://www.homeoint.org/cazalet/histo/pennsylvfem.htm>.

Fee, E. (2015). The first American medical school: the formative years. *Lancet*. 385(9981), 1940–1941. doi: 10.1016/S0140-6736(15)60950-3.

Fee, E., & Brown, T. M. (2004). An eventful epoch in the history of your lives. *American journal of public health*, 94(3), 367. doi:10.2105/ajph.94.3.367.

History. (n.d.). Drexel University College of Medicine. Retrieved from: <https://drexel.edu/medicine/about/history>.

Homeopathic Medical College of Pennsylvania Philadelphia, PA. 1848 – 1998. (n.d.). Retrieved from: <https://www.lostcolleges.com/Hahnemann>.

Jarcho, S. (1975). The Legacy of British Medicine to American Medicine, 1800–1850. *Proceedings of the Royal Society of Medicine*, 68(11), 737–744. doi:10.1177/003591577506801138

Longshore, J. S. (1852). *Valedictory Address Delivered Before the Graduating Class at the First Annual Commencement of the Female Medical College of Pennsylvania*. Philadelphia, PA: Lippincott.

Preston, A. (1851, January 4). Letter to Hannah Darlington. Retrieved from: <http://doctordoctress.org/islandora/object/islandora%3A1496>.

Reid, E. E., & James, W. D. (2015). The history of dermatology at the Woman's Medical College of Pennsylvania. *International Journal of Women's Dermatology*, Vol. 1, Iss. 2, 99–103. doi.: 10.1016/j.ijwd.2015.03.003.

Rogers, N. (1984). The Proper Place of Homeopathy: Hahnemann Medical College and Hospital in an Age of Scientific Medicine. *Pennsylvania Magazine of History and Biography*, 108(2), 179–202.

The first female medical college: "Will you accept or reject them?". (n.d.). Retrieved from: <http://doctordoctress.org/islandora/object/islandora%3A1496>

200 years of American medicine (1776–1976). (n.d.). Retrieved from: <https://www.nlm.nih.gov/hmd/pdf/200years.pdf>.

АНОТАЦІЯ

У статті визначено та висвітлено витоки розвитку інноваційної діяльності Пенсільванських медичних коледжів. У розвідці використані такі

загальнонаукові методи, як систематизація, узагальнення, аналіз, синтез іноземних історико-педагогічних джерел та проблемно-хронологічний метод – для логічної та історичної реконструкції подій, що пов'язані з інноваційною діяльністю Пенсільванських медичних коледжів у середині XVIII – XIX ст.

Проведене дослідження дало змогу з'ясувати, що у витоків освітньої діяльності в галузі медицини знаходиться Т. Кадваладер, який у 1830-х рр. проводив приватні заняття з анатомії та розтину, проте така діяльність відбувалася не в освітньому закладі й не була спрямована на отримання ступеня. Встановлено, що витoki розвитку інноваційної діяльності американських медичних коледжів починаються з медичних освітніх закладів Пенсільванії, а саме: з медичного коледжу Пенсільванського університету (1765), Пенсільванського жіночого медичного коледжу (1850) та Філадельфійського медичного коледжу Ганемана (1848). Зазначено, що Пенсільванські коледжі, про які йшлося в розвідці, було створено за європейською моделлю. Крім того, медичний коледж Пенсільванського університету та Пенсільванський жіночий медичний коледж проводили досить жорсткий вступний відбір серед претендентів на навчання, Філадельфійський медичний коледж Ганемана, навпаки, був ліберальним у вимогах до вступу. Варто вказати на те, що упереджені думки були щодо існування Пенсільванського жіночого медичного коледжу, оскільки були стереотипні думки, що професія лікаря є суто чоловічою й жінкам у ній не місце. Проте перші випускниці поступово переконали американську спільноту в протилежному. За своє існування зазначені медичні коледжі змінювали свою назву, але не припиняли існування, маючи право називатися взірцями інноваційної діяльності в американській медичній освіті. Перспективами подальших досліджень стане висвітлення розвитку інноваційної діяльності медичних коледжів інших американських штатів у середині XVIII – XIX ст.

Ключові слова: Американська медична освіта, інноваційна діяльність, витoki, зміна назв, медичний коледж Пенсільванського університету, жіночий медичний коледж Пенсільванії, Філадельфійський медичний коледж Ганемана.

Scientific Edition

**SCIENTIFIC PAPERS OF BERDIANSK STATE
PEDAGOGICAL UNIVERSITY**

Series: Pedagogical sciences

ISSUE 3

Editor in Chief

Bogdanov Igor – doctor of pedagogical sciences, professor,
rector of Berdiansk State Pedagogical University

Editor

Popova Olga – Ph. D. (Pedagogics), Associate professor of
Berdiansk State Pedagogical University

Computer version

Anzhelika Shulzhenko

Signed to the print 30.12.2020 p.
Format 60x84/16. Offset paper.
Fonts "Arial". Printing – laser.
Conv. pr. sheet. 19,7
Number of copies 300.

Shmidt Str., 4, Berdiansk, Zaporozhye region, 71100

Certificate of state registration
DK №2961 of 05.09.2007